

КИШЛОК ҲАЁТИ

Ўзбекистон
Республикаси
ижтимоий-
иқтисодий
газетаси

1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

Qishloq HAYOTI

№ 112 (6.325). Сотувда эркин нархда

БУГУНГИ СОНДА:

ОЙДИН ОРЗУЛАР

...Биз Мамадали ака билан узоқ суҳбатлашдик. Унинг катта орзу-умидлари бор, лекин ўзи каби камтарона бўлсин деб, уларни қўзғога туширмадик. Шундай бўлса-да, биз мустақил Ўзбекистоннинг бир фуқароси тақдир ҳақида бир шингил ҳикоя қилдик, ҳоло...

(1-3-саҳифаларда)

ДЕҲҚОН ЧЕҲРАСИДАГИ ТАБАССУМ

сигмадим. Файрат-шикоатим юз чандон бўлди, - дейди Мўминбой қувончини яширолмади.

(1-2-саҳифаларда)

АЙВОНДАГИ ГУРУНГ

Қўярда-қўймай қўлимга от учун 150 сўм, яғир, қир-қирча эшагим учун 70 сўм пул тутқазиди. "Э, қўйинглар, уят бўлади" десам унашмади. Пул қучли. "Ҳай майли", деб тўйга атаб икмата новвос олиб подага қўшвордим.

(4-саҳифада)

Кўннинг Мўмин ВОҚЕАЛАРИ

● 14 сентябр куни Жиззахда II қаҳриқ Халқ депутатлари вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессияси бўлди. Унда мамлакатимиз Президентини Исло Каримов нутқ сўзлади.

● Ўзбекистон Республикаси Президентини Исло Каримовнинг Фармонида бинаон Убайдулла Яхшибоевич Ямақулов Жиззах вилоятининг ҳокими этиб тайинланди.

● Ўзбекистон Республикаси Президентини И.Каримов пахта тайёрлаш йиллик режасини мамлакатимизда биринчи бўлиб бажарган Андижон вилоятининг пахтакорлари, барча меҳнатқашларига табрик мактуби йўллади.

● Мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Ҳиндистон давлат ташқи ишлар вазирини Умар Абдулла Ўзбекистон ташқи сисат маҳкамаси раҳбари А.Комилов билан учрашди.

● Адлия вазирлигида шартномавий муносабатлар механизмининг тақомиллаштириш ва амалда янада кенгроқ жорий этиш масалаларига бағишланган семинар ўтказилди.

● Ўзбекистон Бадий академиясининг пойтахт вилоятининг хушманзара худудларидан бири - Октошдаги иқод уйи фойдаланишга топширилди.

● Чортоқ тумани деҳқонлари 8550 тонна юқори сифатли пахта тайёрлаб, шартнома режасини бажаришди.

● Фаргона вилоятидаги "Чимён" санаторийида Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси томонидан юртимиз мустақиллигининг 10 йиллигига бағишлаб ҳамширалар ўртасида ўтказилган республика танловининг финал босқичи бўлиб ўтди.

● Олий таълим тизими билан танишиш мақсадида мамлакатимизга келган Париж-суд XI университети президенти, профессор Завер Шапо Бухоро университети ректори Комилжон Муҳомедов билан икки илм дароҳининг ўзаро ҳамкорлигини йўлга қўйишга қаратилган шартнома имзоланди.

● Фаргона вилоятининг Сўх, Риштон, Ўзбекистон ва бошқа туманларида мамлакатимиз мустақиллигининг 10 йиллигига бағишланган учрашувлар бўлиб ўтди.

● Шу кунларда Тошкентда ўтказилаётган шахмат бўйича эркаклар ўртасида Ўзбекистон чемпионатида еттинчи тур баҳслари якунланди.

ТЕННИС БАЙРАМИ ЯКУНЛАНДИ

Ўтган ҳафтада Тошкентда ўтказилган «Президент кубоги» теннис турнири нафақат Ўзбекистон, балки бутун жаҳон теннис ихлосмандларига қизгин ва мurosасиз беллашувларни ҳаёга этди.

«Юнусобод» кортларида ўтган бу улкан спорт байрамнинг шукҳи жаҳоннинг кўплаб мамлакатларини қамраб олди, десак хато бўлмайди. Чунки талай хорижий телекомпаниялар, бошқа оммавий ахборот воситалари вакиллари мазкур мусобақани узлуксиз эритиб турди.

Муҳлислар бир ҳафта давомида «Ўзбекистон Республикаси Президентини кубоги»ни қўлга киритиш учун бел боғлаган дунёнинг забардаст ракетка усталари баҳсларига гувоҳ бўлди. Бу галги турнир ҳам аввалгилари сингари жуда катта қизиқиш уйғотди. Бунинг ўзига хос сабаблари бор, албатта. Биринчидан, мусобақа нуфузининг баландлиги бўлса, иккинчидан, Тошкентга ташриф буюрган теннисчиларнинг машҳурлигидир. Мисол тариқасида «Президент кубоги»нинг асосий баҳсларида катнашган ўттиз икки теннисчидан ўн тўққизтаси яқиндагина бўлиб ўтган АҚШ очик биринчилигида ҳам иштирок этганини айтиш мумкин. Улардан икки нафари - россиялик забардаст спортчилар - Евгений Кафельников ва Марат Сафин АҚШда ўтган мусобақаларнинг ярим финалигача борганди.

Тошкентдаги турнир ҳам ана шу икки забардаст теннисчининг спорт шоусига айланди, десак хато бўлмайди. Биринчидан мurosасиз ўтган баҳсларда М.Сафин Н.Оқун, М.Россе, К.Плесс, С.Саргсянни мағлуб этган бўлса, Е.Кафельников Л.Бургс്മюллер, С.Кубек, Р.Шутлер, Д.Хрбатыдан устун келди.

16 сентябр куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Исло Каримов «Президент кубоги» халқаро теннис турнирининг финал қисмини томоша қилиш учун «Юнусобод» спорт саройига ташриф буюрди.

Икки россиялик теннисчининг финалгача боришини кўпчилик мутахассислар ва муҳлислар кутганди. Чунки уларнинг АҚШ очик биринчилигидаги муваффақиятли иштироки шундай таҳмин учун асос яратганди. Энди фақат финалда ким қучилигини аниқлаш қолган эди, ҳоло.

Уйнинг дастлабки дақиқалари деярли тенг курашлар остида ўтди. Бирок секин-аста М.Сафин ташаббусни ўз қўлига олди. Ўнг қўлидан олинган кичик жароҳат Е.Кафельниковнинг уйини салбий таъсир ўткази бошлади. Натижада Марат биринчи сетда осонгина ғалабага эришди - 6:2.

Иккинчи сетда Е.Кафельников рақибига деярли қучли қаршилик кўрсата олгани йўқ. Бунга, албатта, М.Сафиннинг беҳато ва гўзал ўйин кўрсатгани ҳам сабаб бўлди. Уйиндан кейинги матбуот анжуманида Маратнинг ўзи ҳам таъкидлаганидек, у шу кунни жуда аjoyиб теннис намойиши этди. М.Сафиннинг тезлиги соатига 200 километрдан ошадиган тўп узатишлари, нафақат Е.Кафельников, балки ҳар қандай зўр теннисчи учун ҳам жиддий қийинчилик туғдириши маълум. Бундай тўп оширишни эса россиялик ёш теннисчи деярли ҳар бир геймда намойиш этди.

Е.Кафельников финалда бўш ўйин кўрсатди, дейиш қийин. Томошабинлар ўйин давомида унинг аjoyиб зарбаларини тинмай олқишлаб тургани бунинг исботидир. Бирок шу кунги Жейннинг жуда толиққан, тўп оширишдаги кўплаб хатолари беллашуви ўз фойдасига ҳал қилишга ҳалакит берди. У иккинчи сетни ҳам 2:6 ҳисобида бой берди.

Учрашунинг финал қисми нияҳоясига етган, сўз Ўзбекистон Республикаси Президенти Исло Каримовга берилди.

Турнирнинг ёпилиш маросими бошланишидан олдин мусобақанинг барча иштирокчилари ва муҳлислар яқинда АҚШда амалга оширилган мисли қўрилмаган террорчилик ҳаракати қурбонлари хотирасига бир дақиқа сукут сақлади.

Агар бир ҳафта давом этган спорт беллашувлари фақат мана шу аjoyиб теннис саройида тўпчанлардагина эмас, - деди давлатимиз раҳбари, - балки ўш телеэкранлари қаршида ўтириб, ўйинни томоша қилган миллионлаб катта теннис ихлосмандларига ҳам фох ва кўплаб қувончли дақиқалар улашди, десам фикримизга қўйиласиз, деб ўйлайман. Аввало, мусобақаларнинг қосқар руҳ ва муҳити, теннис кортларидаги қизиқарили ва мurosасиз баҳсларнинг кескинлиги, турнир иштирокчиларининг жаҳон теннис расмий рейтингидagi ўрнини тасдиқловчи юқори маҳоратини катта қониқиш билан таъкидлашни истардим.

Президент маҳорати, юксак савиядаги ўйини билан дунёга танилган катта теннис усталарининггина эмас, балки мусобақада катнашган ёш спортчиларнинг ғалабага бўлган қайноқ иштиёқи ҳам томошабинлар ва муҳлисларда самимий ҳайрат туйғуларини жўш урдирганини қайд этди.

(Давоми 4-бетда)

ОНАЛАР ДУОСИ ИЖОБАТ БЎЛГАЙ!

- Илоҳим, ҳамиша юртимиз тинч, осмонимиз мусаффо, фарзандларимиз омон бўлсин! - дея дуо қилади Поп туманидаги Санг қишлоғида истиқомат қилувчи 68 ёшли онахон Улқарой Ҳайдарова.

Т.МАҲКАМОВ сурат-лавҳаси.

ЯНГИЧА ҲАЁТ ОСТОНАСИДА

Мамлакатимизда қонун устуворлигини таъминлаш, аҳолининг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш, фуқароларнинг қонунга иттидорлиги ва ҳурмат руҳида тарбиялаш борасида узоқ истиқболга мўлжалланган кенг қўламли вазифалар амалга оширилмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг амнистия тўғрисидаги фармони шу йўналишдаги муҳим қадамлардан бири бўлди. Мазкур фармон республика жамоатчилиги орасида ҳам, у бевосита дахлдор бўлганлар ўртасида ҳам инсон шахсига нисбатан юксак инсонпарварлик намунаси сифатида баҳоланмоқда.

Ҳали ўн саккиз ёшга кирмай туриб, 7 йилга озодликдан маҳрум қилинган эдим. Ҳозир эдим 21 да, - дейди биз билан суҳбатда зангиоталик Фулом Абдураҳмоқов. - Президентимиз бизга юксак ишонч билдириб, менга ўшаган йўлдан адашганларнинг гуноҳимиздан ўтди. Бу ишонч меннинг ҳам қўзимни кенгроқ очди. Ўзим тенги қанчадан-қанча йигитлар олий ўқув юртиларида билим олишга, замонавий техникани, хориқ тилларини ўрганишга. Чет элларда ўқиб қайтишгапти. Ишонинг, энди ҳаётимни бутунлай бошқатдан бошламоқчиман. Жамиятга меннинг ҳам нафим тегишини истайман.

Мен шу йигитнинг онасиман, - дейди қўзида ёш билан ўғилнинг чин юракдан айтган гапларини тинглаб ўтирган М.Осупова. - 4 ўғил, 2

қизни вояга етказдим. Акмал - кенжам. Ўш борсизлик қилдиким, ё эркалатиб-талтайтириб юбордиким, у мана шундай қўйга тушиб қолди. Бизни қувонтирган нарсаси, давлатимиз раҳбари барикенглик қилиб, унга ўзини тиклаб олиши учун имкон берди. Шу билан бирга биз ота-оналар учун ҳам бу улкан сабоқ бўлди.

Тўрт йилга озодликдан маҳрум қилинган эдим, - дейди Зангиота тумани ўртамувоқ қўғонида яшовчи Фарход Абдуллоев. - Юртбошимизнинг ғамхўрлиги тўғрисида афв этилди. Мана шундай ғамхўр давлатга, бошимни силанган эл-юртга хизмат қилиш ўрнига ёмон йўлни танлаганимдан беҳад пушаймонман. Бугун ўзимни тиклаб олиш учун моддий ёрдам ҳам беришмоқда.

Айни пайтда маҳаллий ҳокимият идоралари амнистия тўғрисидаги қарорларни амалга оширишга моддий қўллаб-қувватлаш, иш билан таъминлаш, фаол ижтимоий ҳаётга қайтариш билан жиддий шуғулланмоқда.

Жазодан озод этилганларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш мақсадида марказимизда ички ишлар, тиббий хизматлари ва маҳалла оқсоқолларидан иборат қўзғатув комиссияси ташкил этилган, - дейди Зангиота тумани ҳокимлиги қўшидаги ижтимоий мослашув маркази раҳбари К.Эрмухамедова. - Комиссия аъзолари бундай кишиларнинг ҳар бирининг уйига бориб, унинг шарт-шароити, оилавий аҳолини ўрганиб чиқмоқда. Шунингдек, уларни ишга жойлаштириш чораларини кўрмоқда.

(ЎЗА)

“ОҚ ОЛТИН” ХИРМОНИГА

Ўзбекистон Республикаси бўйича пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 2001 йил 17 сентябрда бўлган

МАЪЛУМОТ
(Топшириққа нисбатан фоиз ҳисобида)

Вилоятлар:	бир кунда	мавсум бошидан бери
Андижон	1,45	105,21
Сурхондарё	1,62	61,73
Фаргона	3,98	53,60
Қашқадарё	2,31	50,34
Самарқанд	3,01	45,93
Навоий	3,82	41,75
Наманган	3,81	41,56
Тошкент	4,52	32,73
Хоразм	3,44	31,45
Бухоро	3,07	28,91
Қорақалпоғистон	1,67	26,44
Республикаси	2,96	22,50
Жиззах	2,62	22,50
Сирдарё	2,35	15,07
Республика бўйича:	2,87	44,23

Х.МУҲАММАДИЕВ

ФАРҒОНА: ТАЖРИБА ВА ЮТУҚЛАР

Деҳқон-фермер хўжаликлари ҳақида гап кетганда, бугун фарғоналикларнинг бу борадаги тажриба ва изланишлари, қўлга киритилган ютуқлари, албатта, тилга олинади. Ҳақиқатан ҳам вилоятда ибратли ишлар, ўрганса ва ўрнак олса арзигулки фермерлар жуда кўп. Бугунги саҳифада уларнинг тажриба ва ташаббуслари ҳақида ҳикоя қиламиз.

“БИЗ - КЎМАКЛАШУВЧИ, МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИМИЗ”

- дейди биз билан суҳбатда Республика деҳқон ва фермерлар уюшмаси Фаргона вилояти вакиллиги раҳбари "Меҳнат шукрати" ордени соҳиббўи Ҳожибжон Қобилов.

-Соҳибжон ака, газетхонларимизга, аввало, вилоятдаги деҳқон ва фермерлар, уларнинг фаолияти ҳақида қисқача маълумот берсак.

-Жоним билан. Ҳозирда вилоятимизда 3386 та фермер хўжалиги мавжуд. Бу рақам ўтган йилдагига нисбатан 626 тага кўп демекдир. Сўнгги мингдан ортиқ киши фермерлар иктиёрида кўпроқ ер бор. Бу чорвачилик, деҳқончилик ва боғдорчиликка ихтисослашган. Олди фермеримиз 2 та "Кейс" комбайни сотиб олишди. Энди оёққа тураётганлар давлатдан кредит олиб иш бошлашгапти, биз уларни қўллаб-қувватлашамиз. Шу ўринда ўзимизнинг "Ер ва эл" газетамиз мунтазам қийиб турганини, у бутун водий фермерларининг севимли газетасига айланиб қолганини айтиб ўтмоқчиман. Бу жамоа эндиликда интернетдан фойдаланмоқда.

Мен кўплаб рақамларни келтиришдан тийилган ҳолда шунини айтишнинг мумкинлиги, фермерларимиз барча йўналишларда зиммаларидаги мажбуриятларини, ўз олдларига қўйган режаларини ошғини билан бажариб келишмоқда.

(Давоми 3-бетда)

ҚАРОР ВА ИЖРО

Кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш учун бизда ҳам барча зарур шарт-шароитлар яратилган. Энди банк ва миҳоз ўртасида ўзаро ишонч ва муносабат, барқарор мувоозанат зарур. Давлат акционерлик "Уй-жойжамгармабанк"нинг Бухоро бўлими бошлиғи Фурқат Усмонов билан суҳбатимиз шундан бошланди.

-Менимча, тадбиркор шунчаки эрмак учун банкка ёки жамғармаларга маблағ сўраб, муружаат қилмайди, - деди Фурқат Усмонов. - Мақсадлари аниқ режа билан пишиқ-пухта асосланган бўлса, нима учун тадбиркорга ишонмаслик керак. Аксинча, уни қўллаб-қувватлаш, иш юритиш учун зарур имкониятларни яратиб бериш лозим. Ҳозир тайёр миҳоз омондан тушмайди.

(Давоми 2-бетда)

“ЛАҚҚА БАЛИҚ, ЛАЙЛАК ВА ТОШБАҚА”

“Қишлоқ ҳаёти”нинг шу йил 26 июл сонида чоп этилган “Лаққа балиқ, лайлак ва тошбақа” сарлавҳали мақола юзасидан Самарқанд вилоят прокуратураси тегишлик ўтказди.

Мақолада "Самарқанд консерва" Ўзбекистон - Россия қўшма корхонаси фойдасига Тайлоқ тумани "Улуғбек" жамоа хўжалигидан 1801647 сўм, "Давлатобод" ширкат хўжалигидан 1193565 сўм, Булуғтур тумани "Дўстлик" ижара хўжалигидан 956924 сўм, Челек тумани "Зарафшон" ширкат хўжалигидан 1417998 сўм ва Жомбой тумани И.Охунбоев номи жамоа хўжалигидан 1296519 сўм ундириш тўғрисидаги вилоят хўжалик суди қарорлари ижроси таъминланмаётир, кидлаб ўтилган.

Шунингдек, бой тумани тнглиги таъзиди.

жавобда Жом-И.Охунбоев номи жамоа хўжалиги раҳбарияти томонидан хўжалик судининг 12.10.2000 йилдаги 8-235-сонли қарори қасддан бажарилмаганили ва тўсқинлик қилганликлари учун судья М.Мирқасимов томонидан 07.08.2001 йилда жамоа райси Э.Рабинов ва бош ҳисобчиси М.Тоҳиевга нисбатан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 232-моддаси билан жиноят иши қўзғатилганлиги ҳам айтилган.

Челек тумани "Зарафшон" ДФХУ хисобидан 1471988 сўм ундириш тўғрисидаги 55/5-сонли хўжалик иши эса 22.06.2001 йилда Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 217-моддасига асосан ижро этиш усули ва тартиби ўзгартирилиб, қарзни жавобгарнинг мол-мулки ҳисобидан ундиришга қаратилган ва шу асосда 13.07.2001 йилда иккала томон помидор маҳсулоти етказиб бериш тўғрисида келишув битими тузилган. Ҳозирги кунда келишув битимига асосан жавобгар помидор маҳсулоти етказиб бермоқда.

Тайлоқ тумани "Улуғбек" жамоа хўжалиги хисобидан хўжалик судининг 20.12.2000 йилдаги 242/4-сонли қарорига асосан ҳозирги кунда 715050 сўм ундирилган.

(Давоми 2-бетда)

ОҒЗАКИ ИЖОД ДУРДОНАЛАРИ

Бир савдогар киши хажга кетиш олдидан барча бой-ликларини шаҳар қозисига вақтинча қолдиришга бўлибди. Қозининг олдида келиб, шундай дебди:

-Жаноб қози, меннинг на фарзандим, на меросхўрим бор. Мабоодо йўлда бирор қор-хал бўлиб, ҳаждан қайтмасам, мана бу омонатларни хайру ҳудойи қилинг ва номимга дуо бағишланг.

САЗОЙИ БЎЛГАН ҚОЗИ

Қози тилла ва жаҳоирлар солинган халтини унга боғлатиб, имзо чектирибди ва омонатини у келгунча савлашга ваъда берибди. Савдогарнинг кўнгли тинчиб, хотиржам сафарга жўнабди. Муддат этиб ҳаждан қайтган савдогар қозига келиб, унга совға-саломлар берибди. Қози ҳодими ни қаҳриб, совғаларини олиб кетишни буюрибди. Савдогар "ҳодим меннинг омонатини олиб келади", деб кута бошлабди, охири сабри чидамай қозидан ўз нарсаларини сўрабди.

(Давоми 4-бетда)

САРАПОЁНЛИК САРДОР

Хоразмда азал-азалдан деҳқончилик машаққатли иш саналади. Кейинги йиллар эса кишилар матонатини яна бор синодан ўтказди. Илоҳотлар талабаларини тўла англаб, омиқорлик билан иш тутганлар, табият қийинчиликлари бадшош бериб, имкон излаганлар юксак мақсадларга эришмоқда.

Хонқа туманидаги Охунбоев номи ширкат хўжалиги бошқаруви райси Мўминбой Худойбергванов ана шундай раҳбарлар сирасига қиради.

1979 йилда Тошкент политехника институти (ҳозирги Тошкент давлат техника университети)ни тугаллаб, иш бошлаган Мўминбой да-ноқ атрофда-тушди. У қай-ламасин, ўзи-слабки ойларда-гилар назарига си вазифада иш-нинг самимийли-ги ва тўғрилиги билан бошқалардан тамомила ажралиб турди.

Шуни таъкидлаш жоизки, хонқалиқлар - улдабурон кишилар. Деҳқончиликда, ишбилармонликда уларнинг олдида тўшадиғанлар кам топилади. Фақатгина уларни билимдон раҳбар ягона мақсад сари йўналтира оلسа, ҳеч қайси хўжалиқдан оқдақа қолмайди.

Хўжалик раҳбарларининг ношуғлиги, давр талабаларини тезда илғай олмаганликлари боис сўнгги йилларда "Хоразм" жамоаси қолоқлик ботқоғига ботай деб қолган эди. Ер, сув шароити қўшилариники билан бир хил бўлса-да, ишлар сурункасига оқдақа кетди. Қолоқлик сабаби ўрганилди. Райсини ўзгартиришга тўғри келди. Туман раҳбарлари ва жамоа фаолларининг аксарият қисми М.Худойбергванов номзодини маълумлади. Адашшмаган экан. Натижада ушбу жамоа туманда эмас, вилоятда ҳам олдинги ўринлардан бирига чиқиб олди.

"Эл-улус ишончини оқлаган Мўминбойни икки йилдан сўнг Охунбоев номи жамоа хўжалиги раислигига ўтказилди. Айрим раҳбарлар борки, мени шу ерга меҳнатим синган, деган баҳона билан қолоқ хўжаликка бориб ишлашни ҳуш кўрмайдилар.

(Давоми 2-бетда)

БУНИ ХАЁТ ДЕЙДИЛАР...

ГУЛ ҲАМ МЕҲРИБОНИНИ БИЛАРКАН

Косонсойда Абдуваҳоб ота Дадабоевни кўпчилик яхши таниди. Кўпларнинг хонадонидан у киши ҳақ қилган гуллар барқ уриб очилиб турибди. Отаҳон ҳозир дарғада чалиниб ётиб қолган.

Отам қаерга борсалар, албатта, гулнинг кўчати ё уруғидан олиб келганлар, - дейди гулчининг ўғли Абдуҳалил. - Ҳовлимизда юз хил гул ўстирганларини биламан. Отам ўттиз ашар кактус билан гулҳаёга ўзгача меҳр қўйганлиги, у киши хасталанганча, шу икки гулнинг ҳам ранги сарғая бошлади. Бора-бора дард кучайиб, оёқдан қолдирилди, шунда ҳалиги гуллар ҳам қуриди-қолди. Хайратланарлиси, гул ҳам меҳрни, меҳрибонини билар экан-да...

У.РУСТАМОВ

"ҚАЙСИ БИРИНГИЗ ЎЛМОҚЧИСИЗ?"

Юсуфбой тақачи ҳам, кампири ҳам милтиқнинг ўқиди эди. Киш қуруқ келганидани, тумоннинг "бозори" кизиди. Оқ лунгисини пешонасига тангиб олган кампири ҳам "қув-қув" йўтала бошлади-ю, чолнинг феъли янаиди.

Ҳамма уйни пол қилиб ташладинг, эрта-индин ўлиб қолсак, қаерда ювасан! - иддао қилди кенжа ўғлига.

Кўйинг, дада, - гўлдиради кенжа.

Йўқ, - деди дарғазаб қария. - Акаларингни тез чақир, битта тупроқли хона қиласанлар.

Мундай ёзга чиқайлик. Ахир чиллаи зимистон-а ҳозир. Унинг ўрнига "киш ўлдирма, ёз ўлдир" десангиз-чи, - ўтинди каллаи саҳарда етиб келган тўнғич ўғил Исмоил ака.

Бош бузук - оёқ бузук, - тўнғичи тескари кийди тақачи. - Сен катта бўлиб, буларни тўғри йўлга бошла, отамнинг гапини икки қилмайллик дегин, нодон.

Ўғиллар бири қўйиб, бири "у-бу" деганди, чол ҳассасини ўқталиб овозини кўтарди:

Чилла-пиллангини билмайман. Ота рози - худо розилигини билиб қўй. Биттадан ҳам рози бўлмай ўламан-кетаман. Уйни битказасанлар, вассалом!

Исмоил укаларига ўдағайлади:

-Қани, тур-чи ҳаммаг.

Алқиса, беаҳада ўлимнинг ваҳмида қолган инхиқ чолнинг амри вожиб бўлди.

Уй битди, - деди тўнғич ўғил ўнчичи қуни чол-кампирининг ҳузурига кириб.

Юсуфбой тақачи дуо қилди, кампири "омин" деб турди. Намли кўзларидан ёш томиб ўзига ва укаларига икки дунёнинг борлиқ бахтини тилаётган кексанинг ҳолидан мутаассир Исмоил аканинг ҳам юраги тўлиб кетди, аммо сир бўй бермай ўтирди. Дуо тугагач, отасининг қайси кунги қиёғасига кириб деди:

-Бизни ҳалиям ёш бола дейсизми? Ҳечам-да, энди бир аниқлаб олаймишимиз?

-Нимани, ўлим?

-Мана, сиз айтган уй тайёр. Энди қайси бирингиз ўлмоқчиси?

Ҳаммалари қулиб юборишди. Чол ҳам жилмайди.

-Қўйсанг-чи, болам, баҳор олдидан ўладиган ахмоқ борми?

Р.УММАТОВ

БАХТ ҲАМ, ҒАМ ҲАМ ҚЎША-ҚЎША

Ойжамол тўлини ой эди. Гўзалмисан, гўзал. Кишлоқда ундан чиройли йўқ.

Қанча йигитлар ошқ. Совчи қўймагани қолмади. Лекин Ойжамолнинг ўз севгани бор. У - армияда. Йигит омон қайтди. Тўй бошланди. Мурод-мақсадларига етавердилар...

Бахт келса, қўша-қўша келаверар экан. Келгуси йилнинг кузида ўғил қўришди. Чақалоқ бир чиройли-бир чиройли... Айниқса, қикир-қикир қулганда. 5 йилда 3 нафар ўғиллик бўлишди. Ўғлонлар улғаяётди... Мурод-мақсадларига етавердилар... 15 йил ўтди... Дафъатан... машина авария бўлди. Ойжамол кўк кийди. 3 ўғлон отасиз қолди. Ойжамол болаларини оқ юиб, оқ тарди. Отаси йўқлигини билдирмади. Емади, едирди. Киймади, кийдирди. Ўқитди. Лекин отанинг ўрнини ҳеч ким ва ҳеч нарса боса олмади экан. Катта ўғил рус қизига ўйлаиб Россияга кетди. Уртанчаси раҳбар бўлди. Онасини унутди. Сўнг пора билан 10 йилга қамалди. Қайгу ҳам якка келмади. Шунча ғам каммиди? Ойжамолнинг ойдаи қулари қайда қолди? Ўлганнинг устига тепган бўлди. Кенжаси 42 ёшда мол ўғирлаб қўлга тушди... Келини болаларини олиб отасинига кетди... Шундай тўйи кетдим, бу уйни елкаминг чўчури кўрсин, ароқхўр, ўғри, алкашга хотин бўлиб яшагандан кўра, ёлғиз ўтаман" - деди...

Уй ҳувиллайди. Тўтинг соясида Ойжамол момо ёлғиз ўтирибди. Ўзоқларга маҳзун тикилади: "Бир пайтлар тўлини ой эди... Уч ўғлон, эри ёнида эди... энди-чи"... Ойжамол момо кўзларидан юмалаган ёш сўлғин юзларини тилиб ўтади...

О.МУРОДОВ

ҲАЗИЛНИНГ ЗИЛИ

Аскаралининг ҳазили жуда қаттиқ. Юзингда кўзинг борми демай, ҳазил қилади.

Лекин, бу сафаргиси ҳаммасидан ошиб тушди. Чойхонадаги ошхўрликда Мадрайим бува бир гапни айтиб қолди:

-Кимки мазорбунанинг ёнида мушукнинг эски бўлиб маъраганини эшитса, ўша одам, албатта, ўлади.

Бу гап ўша заҳоти кўпчиликининг эсидан чиқиб кетди. Лекин уни икки киши яхши эслаб қолди. Бир Аскаралли, иккинчиси тракторчи Одилжон.

Бировга фойдаси тегмасда, ўрнида тинч ўхоломайдиган Одилжон табиятан сал қўрқоқ эди. Мабоодо, уйига қоронғуда қайтиб қолса, хотини дарвозага чиқиб кутиб олмагунча тракторини ўчирмасдан ўтираверарди.

Аскаралли Одилжон билан омиборга пахта топширгани борди. Куппа-кундуз қуни турнақатор тизилган тракторлар қаторига қириб навбат кутиб туришди. Қараса, мазорбунанинг деворида бир мушук келяпти. Бу ёғи пахта қабул қиладиган омибор, у ёғи эски мазорбун.

Аскаралли Одилжонга бир қаради-ю, мийиғида жилмайиб мазорбунга томон юрди. Деворнинг тағига борди-ю, эски бўлиб маъраб юборди. Мушукни жимгина кузатиб Мадрайим бува айтган гапни ўйлаб ўтирган Одилжоннинг эҳсосини чиқиб кетди. Трактордан тушди-ю, орқа-олдига қарамай қочди. Уйига борди, кейин касалхонада ётди. Бир ой деганда аранг ўзига келди.

А.ЖЎРАЕВ

БОЗОРДА НАРХ-НАВО ҚАНДАЙ?

Шаҳарлар	Картошка	Сабз	Пиез	Бодиринг	Помидор	Гуруч	Мол гушти	Қўй гушти	Сут литр	Тухум дон
Тошкент	215	100	85	140	100	450	1575	1750	75	70
Андижон	125	80	60	165	75	400	1300	1600	75	60
Наманган	140	65	50	170	40	350	1200	1500	80	53
Фарғона	120	80	50	150	50	280	1300	1600	100	45
Самарқанд	155	45	55	85	35	425	1300	1500	113	55
Жиззах	150	63	40	130	43	425	1300	1500	100	60
Гулистон	88	67	47	75	75	425	1500	1700	98	63
Термиз	150	120	50	150	50	400	1200	1500	100	50
Қарши	130	90	40	125	45	450	1200	1500	100	45
Бухоро	155	50	50	130	48	385	1100	1050	95	52
Навоий	160	100	55	80	46	480	1150	1150	110	52
Ургач	173	40	60	85	60	340	1100	1100	90	48
Нукус	200	40	95	225	65	450	1200		90	55

Ушбу маълумотнома Европа Кенгашининг ТАСИС Программаси доирасида қишлоқ хўжалик маркетинг информация системаси ва экспериментал қишлоқ хўжалик улғуржи бозори проекти томонидан республика вилоятларидаги тегишли ташкилотлар билан ҳамкорликда тайёрланган.

МАҚСАД - ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИГА ХИЗМАТ ҚИЛИШ

(Боши 1-бетда)

Демоқчиманки, кичик ва ўрта бизнес Ўзбекистоннинг келажаги, деган ҳулосани ҳаммамиз англаб етмоғимиз шарт.

-Айтингчи, кичик ва ўрта бизнес билан шуғулланаётган миқозларингиз талаб ва истакларидан келиб чиққан ҳолда уларга қандай амалий ёрдамлар кўрсатилмоқда?

-Банкимиз томонидан хизмат кўрсатиладиган кичик ва ўрта бизнес субъектлари турли хилдаги фаолият турлари - халқ истеъмол маҳсулотлари ишлаб чиқариш, алоҳида маиший хизмат кўрсатиш, қурилиш-монтаж, улғуржи ва чакана савдо-сотик ишлари олиб бориш билан шуғулланадилар. Банкада алоҳида тадбиркорлик ва кичик бизнес билан шуғулланувчи миқозларни кредитлаш ва уларга амалий ёрдамлар кўрсатиш мақсадида "Кичик бизнес ва тадбиркорлик" бўлими очганмиз. У ишга "қўмилган" бўлимларимиздан биридир. Бундан ташқари бизда "Тадбиркорлар бурчаги" ташкил этилган. Унда миқозларга қара маблағи ажратилишида йўриқномаларда талаб этиладиган ҳужжатлар ҳақида барча маълумотлар акс эттирилган.

Энг асосийси, банкимиз томонидан 2001 йил олти ойида тадбиркорлик ва кичик бизнесни ривожлантириш учун 63 та хўжалик юритувчи субъектларга 138410 минг сўм кредит берилди. Дарвоқе, 2001 йилнинг биринчи чорағида 9 та миқозга 14,450 минг, иккинчи чорағида эса 33 та миқозга 50,260 минг сўмлик микрокредитлар ажратилди. Биринчи ва иккинчи чорағида 5 та миқозга 8,670 минг сўмлик имтиёзли микрокредитлар берилганлигини ҳам таъкидлаш ўринли деб ўйлайман. Бюджетдан ташқари фондлар билан ҳам алоқамиз яхши. 2001 йил иккинчи чорағида бешта миқозимиз "Бизнес-фонд" ҳисобидан 10.600 минг сўм кредит олишга муваффақ бўлди. Натижада, ушбу ажратилган қарз маблағлари ҳисобидан 49 та янги ишчи ўринлари барпо этилди. Шуниси диққатга сазоворки, банкимиз бўйича ўз маб-

лағлари ва жалб этилган кредит маблағлари ҳисобидан мuddати ўтган қарзлар йўқ.

-Хориж замонавий технология ва инвестицияларини жалб этиш борасида қандай ишлар амалга ошириляптир?

-Европу Тикланиш ва тараққиёт банки ҳамда Олмониянинг ҚФВ жамғармаси томонидан очилган кредит линияларидан фойдаланиш миқозларимиз билан бир неча бор маслаҳат қилди.

Айни кунларда "Афруз-мармар" ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятининг инвестицион лойиҳаси "Ўзғайжамгарма-банк"нинг кредит қўмитасида қўриб чиқилмоқда. Мармар қондиқларидан плиталар ишлаб чиқарадиган бу корхонанинг лойиҳаси 15595 еврога ташкил қилади. Худди шунга ўхшаш "Шаҳбоз-Шахром" хусусий фирмасининг инвестицион лойиҳаси ҳам рўйхатга олинган. Лойиҳа нархи 1835810 евро. Уни амалга ошириш учун Туркиядаги "Капланлар ЛТД" компанияси билан 1030110 еврода шартнома ҳам тузилган. Корхона асосан гилам маҳсулотларини тўқиш учун сунъий тола ишлаб чиқаради.

-Аҳолини иқтисодий ҳимоя қилиш, одамларда уй-жойга эга бўлиш эҳтиёжи анча кучайди. Шундай эмасми?

-Банкларимиз томонидан қуриляётган турар-жойлар Ўзбекистон аҳолисининг уй-жой шароитини яхшилаш учун энг қўлай механизм, десак муболағ бўлмас. Ташкил тоғанимиздан бўён 32 хонадан иборат учта 96 қаватли уй-жой қуриб топширдик. Уй қийматининг тенг ярми, яъни 50 фоизи бюджет томонидан қопланади. 20 фоизни буюртмачи киритади, қолган 30 фоизи буюртмачига 10 йил мuddатда қайтариш шарти билан имтиёзли кредит сифатида берилди. Ҳатто кредитнинг ёпиш учун иш ҳақингиздан даромад солиғи ҳам олинмайди. Атиги 2 ёки 2,5

миллион сўмга янги гиштин уй соҳиби бўласиз.

Яна бир эътиборли жиҳати, уй қуриладиган жой аҳолининг талаб-истакларини инобатга олган ҳолда шаҳарнинг энг гўзал жойидан танланади. Шаҳар ҳокимлиги ҳеч қачон сўровимизни рад этмаган. Янги уйларнинг ташқи коммуникация ишлари маҳаллий бюджет ҳисобидан бажарилишининг ўзи аҳоли учун катта бир имтиёз деб биламан. Бундан ташқари яқинда хўжалик ҳисобидидаги уй-жой қурилиш ширкатига берган кредитимиз ҳисобидан ҳам 60 квартиралар турар-жой фойдаланишга топширилди.

-Аҳоли қўлидаги бўш маблағларни жалб этиш учун яна қандай имкониятлар излаяпсизлар? Янги ташаббуслар дегандай...

-Келинг, сиз ҳозиргача бирор-бир банкда учратмаган имконият ҳақида гапирай. Биз банкимиз томонидан аҳолига уй, уй жиҳозлари (мебель ва ҳоказо), транспорт воситалари сотиб олиш ҳамда уларнинг ремонти учун ҳам кредитлар бера бошладик. Ҳозиргача шу мақсадларда 51 кишига 180 миллион сўмлик кредит берилди. Қолаверса, банкимизда ўнга яқин ҳар хил омонат турлари мавжуд. Айни кунда аҳолининг уч мингдан ортиғи омонатларини бизга ишониб топширишган.

Жамоамиз шаҳарликлардан коммунал тўловларни йиғиб олишда ҳам ўзига хос йўл тутаяпти. Яъни аҳоли гавжум яшайдиган жойларда ўн битта кўча коммунал кассалар очилди. Улар дам олиш кўнларидан ҳам ишлашяпти. Саъй-ҳаракатларимиз самараси ўлароқ ўтган олти ой давомида аҳолидан 245 миллион сўмлик коммунал тўловлари йиғиб олинди.

Сўхбатдошлар:
Маннон ОТАБОВ,
Дилмурод ЖАББОР.

"ЛАҚҚА БАЛИҚ, ЛАЙЛАК ВА ТОШБАҚА"

(Боши 1-бетда)

Қолган қарз суммасини даъвогарнинг суд қарори ижросини ўзгартириш тўғрисидаги аризагига асосан 06.08.2001 йилда жавобгарнинг мол-мулки ҳисобидан ундириш тўғрисида ахрим чиқарилган ва ижро варақаси берилган. Қарзни ундириш чоралари қўтилмоқда.

Тайлоқ тумани "Давлато-

бод" ширкат хўжалигидан 1193565 сўм ундириш тўғрисидаги хўжалик суднинг 02.02.2001 йилги 56/5-сонли қарори бўйича даъвогарнинг ижро усули ва тартибини ўзгартириш тўғрисидаги ахрим чиқарилган аризагига асосан 13.08.2001 йилда жавобгарнинг мол-мулки ҳисобидан ундириш тўғрисида ахрим чиқарилган ва ижро варақаси берилган. Қарзни ундириш чоралари қўрилмоқда.

Булунгур тумани "Дўстлик" ижара хўжалигидан 956924 сўм ундириш тўғрисидаги хўжалик суднинг 16.02.2000 йилги 18/9-сонли қарори бўйича ҳам даъвогарнинг ижро усули ва тартибини ўзгартириш тўғрисидаги ахрим чиқарилган аризагига асосан 07.08.2001 йилда жавобгар-

нинг мол-мулки ҳисобидан қарзни ундириш тўғрисида ахрим чиқарилган ва ижро варақаси берилган. Қарзни ундириш чоралари қўрилмоқда.

А.АЗИЗОВ,
вилоят прокурори
ўринбосари,
адлия катта
маслаҳатчиси.

"НАМ-КОН" ОЧИЛДИ

Наманган вилоятининг Косонсой туманидаги Узуңкишлоқда жаҳон андозаларига мос дастгоҳлар билан жиҳозланган шарбат қуёш хусусий кичик корхонаси ишга тушди.

ТАДБИРКОРЛИК

Тадбиркор Абдулла Муталовнинг соф табиий ҳолда нок, олма каби мевалардан шарбат тайёрлашга ихтисослашган бу хусусий кичик корхонаси республикада ягонадир.

56 нафар қишлоқ ёшлари иш билан таъминланди. Бир кунда 20000 литр шарбат қўйишга ёки 6 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлашга қодир бўлган бу корхо-

нани исроиллик мутахассислар эски, ташландик бир ёш ўрнида барпо қилдилар. Шуниси қувончлики, шарбати олинган меваларнинг чиқиндилари чорва моллари учун тайёр озука ҳисобланади.

Узуңкишлоқдаги "Нам-Кон" кичик корхонаси қисқа мuddат ичидаёқ ўз хари-дорларини топти. Соф, табиий ҳолда тайёрланган шарбатлар Москва, Санкт-Петербург ва Беларус шаҳарларига жўнатилмоқда.

Й.ИСОҚЖОНОВ
СУРАТЛАРДА: корхона
фаолиятидан лавҳалар.

САРИОСИЁНИНГ САРБАЛАНД ХИРМОНИ

Сариосиё тумани пахтакорлари катта меҳнат муваффақиятини қўлга киритдилар. 16700 тонна пахта тайёрлаб, давлат шартномавий режаси ошириб урдаланди. Ҳозирнинг ўзида ҳосилдорлик гектарыга 32 центнерданга етказилди.

Сариосиё - тоғлиқ туман. Шароити оғир. Бу ерда пахта етиштириш тошда гул ундириш билан тенг. Олдинги икки йил деҳқонларни роса қийнади, улар шартномавий режани бажаролмадилар. Бу йилга 2000 йилдан пухта тайёргарлик қўрилди. Илгари йўл қўйилган хато ва камчиликлардан етарли ҳулосалар чиқарилди. Ниҳоят, туман деҳқонлари яхши ният билан 5225 гектар ерга чигит қадашди. 1400 гектар ерга Андижон усулида плёнка остига уруғ экилди. 2001 йилда нав тўғри танланди. Барча майдонларга "Оқўрғон-2" нави экилди.

Сариосиё пахтакорларининг эришган меҳнат галабаси ҳақида гапирганда, "Дашнобод" хўжалиги деҳқонлари тўғрисида тўхталмаслик мумкин эмас. Улар республикада биринчилардан бўлиб йиллик шартномавий режани қийиллатиб қўйдилар. "Дашнобод"ликлар шартномадаги ҳар гектар ердан 22 центнер ўрнига ҳозиргача 44 центнердан ҳосил йиғиштириб олдилар.

Шунингдек, туманнинг сарбаланд хирмонида Г.Хидиров, И.Дёров номи ва "Сариосиё" хўжаликлари ҳам муносиб улуш қўшдилар. Улар сентябр ойининг бошидаёқ қўзлаган марраларини эгаллашиб, йиллик шартномавий режа-

"ҲОСИЛ - 2001"

ни ошириб адо этдилар. Бу хўжаликларнинг ҳар бирида ҳосилдорлик гектар

ҳокимининг қарори билан қайси хўжалик биринчи бўлиб 2000 тонна пахта тайёрласа, "Нексия" машинаси билан, 1000 тоннадан оширса, "Дамас" ва ундан кейинги хўжаликка "Тикко" машинаси мукофотга бериладиган бўлди. Бу терим суръатига суръат қўшди. Август ойидаёқ пахта йиғим-терими авж олиб кетди. "Дашнобод"ликлар "улук"ни олиб кетдилар. Хўжаликка "Тикко" машинаси мукофотга берилди.

Туман далаларида бўлсангиз, пахтакорларнинг ғайрат-шижоатини, оппоқ очилган пахтазорларни кўриб, "Бу йил Сариосиё деҳқонига Аллох баракасини берибди, насибасини бутун қилибди", дейсиз. Теримчилар кунига 100-120 килограммдан пахта теришяпти. Терилган пахтанинг ҳақи - пули ҳар беш кунда дала-нинг ўзида тўланмоқда. Пахтакорлар терим бошлангандан бери 300 миллион сўм пул олдилар. Илгор теримчилар бир ой ичида 100 минг сўмлаб терим пули олишга эришдилар.

Сариосиё тумани пахтакорлари яна 6000 тонна пахта тайёрлаб, жами ҳосил хирмони 23000 тоннага етказамиз, деб аҳд қилдилар. Катта хирмонлар замирида элнинг риси, оболдиги бор. Зеро, туманда пахта терими кизгин давом этмоқда.

Менгнор ОЛЛОМУРОДОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

(Боши 1-бетда)

Қийинчиликка ўзларини урмайдилар. М.Худойберганов ундилардан эмас. Ўзи бошчилик қилаётган хўжалик меҳнат аҳлининг куч-қудратига ишонади. Шу бос 1997 йилнинг декабрида уни вилоятдаги энг катта хўжаликлардан бири - санацияга тушган Охунбобоев номи жамоа хўжалиги ташқи бошқарувчилиги таъинланганида ҳеч иккиланмай рози бўлганди. Бироз тажриба ортиргани қўл келди. У келган йили жамоада сабаботчиликдан тортиб пахтачиликкача бўлган барча соҳалар зарар билан яқунланганди. Қарз эса нақд 30 миллион сўмини ташкил қиларди.

САРАПОЁНЛИК САРДОР

Раис ишни дастлаб кадрларни жой-жойига қўйишдан бошлади. Улар сони учдан бирга қисқартирилди.

Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва кузги шудгорлашга катта эътибор берилди. 1620 гектар пахта майдонининг барчаси белгиланган тартибда шудгор қилинди. Ишлар қатъий равишда бизнес режага амал қилган ҳолда олиб борилди. Тежамкорликка эришиш йўллари қидирилди. Мавжуд 38 та сув чиқарадиган насосдан 9 таси электрлаштирилди. Экинларни парваришлаш даврида арготехника қондаларига рию қилинганлиги сабабли, айрим даладардан 45 центнергача пахта ҳосили олинди. 30 миллионли қарз дастлабки йилдаёқ ўзилди. 1999 йил натижалари эса мак

ФАРҒОНА: ТАЖРИБА ВА ЮТУҚЛАР

"БИЗ - КЎМАКЛАШУВЧИ, МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИМИЗ"

(Боши 1-бетда)

Сўнгги икки йилда Фарғонада икки бора республика дехқон ва фермерларнинг семинар-кенгаши ўтказилди, сизларнинг тажриба ва ташаббусларингиз, ютуқларингиз атрофида ўйинилди. Айрим вилоятларда ёхуд туманларда вакиллик ходимлари "пашша қўриб" ўтиришгани ҳам ҳеч кимга сир эмас. Сизларда шароит, техника, бино, транспорт, барчаси етарли. Булар ўз-ўзидан бўлмаётгандир?

Ғанингизда жон бор. Бозор иқтисодиёти изланиш ва ҳаракат демакдир. "Осмондан чалпақ ёғишни" кўтиб ўтириш билан ҳеч нарсага эришиб бўлмайди. Тўғри, бизда ва туманларимиздаги барча вакилликларимизда сиз айтган шароитларнинг ҳаммаси - компьютерлар, бинолар, транспорт, асосийча, маблағ бор. Ақсарият туман вакиллари интернетга уланганлар.

Биз бунга ўз изланишларимиз билан эришганимиз. Фермерлардан тушадиган аззолик бадаллари билан эса ҳеч иш битмайди. Вакилликимиздастлаб Оврупо Иттифоқи Тасис дастури асосида, Франциянинг "Codetuk" фирмаси билан 2 та лойиҳани амалга оширди. Кейинроқ яъни 1999-2000 йилларда эса яна бир шундай лойиҳани олимпияликлар билан жорий этдик. Мақсад бутун водийга фермерликнинг илғор тажрибаларини ёйиш эди. Техник жиҳозлар жиҳатидан шунда ўзимизни ўнглаб олдик.

Энг асосийси, биз вилоят ва туманлар вакилликлари қўшида дехқон ва фермерларга ёрдам, кўмак берадиган, хизмат қиладиган турли марказлар, ширкатлар таъсис этдик. Уларнинг барчаси ҳужжат ҳисобидида фаолият кўрсатади. Келадиган даромадининг 3,5 фоизини туманлар вакилликларига ўтказиб туради. Агар тажрибаларимиз билан танишмоқчи бўлсангиз, улар фаолиятини ўрганиб чиқсангиз мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Албатта, уларнинг ишини ҳам ёритиш ниятимиз бор.

Шунингдек, вилоят ва ту-

манлар ҳокимликлари, алоқадор идоралар билан яхши муносабатлар ўрнатганимиз. Улар кези келганда биздан ёрдами-ни дарёғ тутишмайди. Масалан, фермерларимиз учун техника катта муаммо. Елиб-югурдик, оқибатда МТНлар таъсирфуқиди 89 та ҳайдов тракторлари вилоят ҳокимлиги фармойиши билан баланс баҳосида фермерларимизга ўтказиб берилди. Айрим вилоятларни кузатсангиз, 80 фоиз ер фермерларда, лекин техниканинг 80 фоизи ҳўжалиқларда турибди. Бечора фермер бу борада ҳўжалиққа қарам бўлиб келмоқда.

Еки дехқон аҳли махсулоти-ни чет элга чиқармоқчи. Вакилликларимиз божхона ҳўжатларини, фитосанитария сертификатларини расмийлаштириш каби юмушларни бажаришда уларга яқиндан кўмак беради.

Хуллас, фермерларимизга яратилган имкониятлар ор-тиб боргани сари улар янада каттароқ ишларга қўл ура бош-лаяптилар. Масалан, қайта иш-лаш корхоналари қўриш, хо-рижга чиқиш, чет давлатларда-ги ишбилармон шериклар бил-ан ҳамкорлик қилиш кўлами кенгайиб бормоқда. Бугунги кунда Тошлоқ туманидаги "Камроҳ" ва "Мўтабар", Ўзе-бистон туманидаги "Умид" каби сунти қайта ишлаш заводлари махсулоти Ташкентда ҳам махшур ва харидорлиг. Вило-ятимизда улар сони борган сари кўпаймоқда. Бу фермерлар-нинг ҳамият ҳаётидаги ишти-роки, фаоллиги ортиб бораёт-ганидан далолатдор.

Вакилликимиз юқориди-гу шу эзгу ишларнинг вилояти-мизда ривож топиши, фер-мерлар янада самарали фао-лият кўрсатиши борасида бир бўгин, холос. Айтишим му-кинки, биз - тармоқда муво-фиқлаштирувчимиз. Агар бу йўлдан озгина тойсак, таъма-гир ёхуд бюрократик идорага айланиб қолишимиз ҳеч гап эмас. Асосий эътиборимиз ҳам шу йўлга тушиб қолмас-лика қаратилган. Ва бунга баҳоли қудрат эришяпмиз ҳам. Дехқон ва фермерлар билан ҳеч қандай молиявий шартнома тузаймиз, ёрдам сўраб келгани эса овора бўлмаслик, тезда муаммоси ижобий ҳал бўлиши чорала-рини кўрамиз. Шундай қилиб, вакилликимиз улар орасида обрў-эътибор топишмоқда, ви-лоятлардан келиб, тажриба-ларимизни ўрганиб кетиш-моқда.

-Сўнгги истагингиз...
"Кишлоқ ҳаёти" ижодий жамоасига агар соҳани, ай-ниқса, дехқон ва фермерлар ҳаёти, фаолиятини кенг ёри-тиб бораётгани учун миннат-дорчилик билдираман.

Сухбатдош: Т.ДОЛИЕВ

"Маслаҳат хизмати иттифоқи" вилоятимизда фаолият кўрсатаётган дехқон ва фермерларга агрономия, ўсимликларни кимёвий ва биологик химоя қилиш, зооветеринария, иқтисод, молия бўйича маслаҳат хизмати кўрсатади.

У тегиниш маслаҳат-ахборот йўли билан уларни қўллаб-қувватлаш, иқтисод, статис-тик, услу-бий ахбо-рот матери-аллари бил-ан таъмин-лаш, улар-нинг касбий ва иқтисо-дий билим-лари кўникма ва тажриба, малакаларини ошириш мақсадида таъсис қилинган.

"Маслаҳат хизмати" таркибидеа бугунги кунда Франция, Олимпия, Голландия мамла-катларида ўқув сафарларида бўлиб, уларнинг илғор фермерлик тажрибаларини ўрганиб келган 10 нафар мутахассис хизмат қилмоқда. Улар туманларидеги тадбиркорларга фермер ҳўжалиги ташкил қилиш, ривожлан-ган мамлакатлар тажрибалари, ўсимликлар-ни зарарқундалардан химоя қилиш, дех-қончиликнинг илғор агротехник технология-лари, зооветеринариянинг замонавий ютуқ-лари бўйича маслаҳатлар, маълумотлар бе-радилар.

Абдурашид ХАЛИМОВ,
"Маслаҳат хизмати иттифоқи" ижрочи директори.

ҲУҚУҚИНИ БИЛГАН ҚОҚИЛМАС

Дехқон ва фермер ҳўжалиқлари Фар-ғона вилояти вакиллиги қўшидаги "Ҳуқуқий хизмат маркази" дехқон ва фермерларга кўмаклашиш мақсадида ташкил этилган эди.

Марказимиз мустақил равишда тадбиркор-лик ва ўзини-ўзи маблағ билан таъминлаш асо-сида фаолият юритади.

Марказ дехқон ва фермерларга ҳуқуқий ва қонун ҳўжатлари юзасидан озгина ва ёзма маслаҳатлар беради. Биз дехқон ва фермер ҳўжалиқларининг таъсис ҳўжатларини тайёр-лашда, уларни давлат рўйхатидан ўтказишда ёрдамлашамиз. Бахсли ўринларда фермерлар томонидеа туриб, уларнинг ҳақ-ҳўқуқларини химоя қиламиз, маблағларини ундириб бе-рамиз.

Ўтган ва шу йил ҳолати юзасидан 50 дан

Бу тадбирлар бевосита фермерлар билан учрашди ёки турли йўриқномаларни тарқатиш орқали амалга оширилди. Фермерларга "Маслаҳат хизмати"да чоп қилинган китоблар ҳам тарқатилади. Мутахассисларимизга туман-лардаги фермерлар заур ҳолларда телефон орқали ҳам чақирилари мумкин.

Биз туманларда фермер ҳўжалиқларининг касб малакаларини, иқтисодий-молиявий би-лимларини орттириш мақсадида турли қўри-нишдаги семинар-лар ва ўқув-лар ташкил қилмоқда-миз.

Фаолиятимизни ривожлантириш учун Фарғона вилоят вакиллиги томонидан барча шарт-шар-оитлар яратиб берилмоқда. Хусусан, бугун-ги кунда биз компьютерлар, телефон ва факс, енгил хизмат автомобил, ўқув зали, ўқитишнинг техникавий воситалари, қўллаб-аудио-видео жиҳозларига эгаимиз. Бундай шароит ва имкониятлар бизни фермерларга янада самарали хизмат кўрсатишимизга, уларга кўмаклашишимизга яхши кўмак бер-моқда.

Абдурашид ХАЛИМОВ,
"Маслаҳат хизмати иттифоқи" ижрочи директори.

ортиқ тайёрлов ташкилотлари ва бошқа кор-хоналар томонидан фермер ҳўжалиқлари-нинг шартномаларда белгиланган ҳўқуқлари-ни камситиши ҳоллари учраган эди. Улар-нинг айримларини вилоят ҳўжалик судида қўрилишига эришилди ва барча жараёнлар асосан фермер ҳўжалиқлари фойдасига ҳал қилинди. Ўтган йили марказимиз томонидан фермерларнинг тайёрлов идораларидан 25 миллион сўмдан ортиқ маблағ ундириб бе-рилди.

Хуллас, дехқон ва фермерлар эндиликда ўзларининг ҳўқуқий кўмакчиси, химоячиси бо-рилини ҳис қилмоқда. Биз уларга ёрдами-миз тегаётганидан мамнуимиз.

Дониёр ХЎЖАМБЕРДИЕВ,
2001 "Ҳуқуқий хизмат маркази" ижрочи директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

18-1 N112 JB.001. директори.

ПУЛ КЕРАКМИ, МАРҲАМАТ!

Дехқон ва фермер ҳўжалиқлари уюшмаси Фарғона вилояти вакил-лиги қўшидаги "Кредит иттифоқи" Ўзбекистон Халқаро меҳрибонлик корпуси билан 1996 йил-да амалга оширилган лойиҳа натижасида таш-кил топан эди.

У 1998 йил 20 февралда лой-иҳада қатнашган 60 фермер ҳўжалиги томонидан таъсис қилинган.

Унинг мақсади - ўз аззола-рини иқтисодий қўллаб-қувват-лаш, уларга омонатларини тўплаш имкониятларини яра-тиш, кичик кредитлар бериш орқали иқтисодий шароитла-рини яхшилашдир.

У давлат рўйхатидан ўтиб, юридик шахс мақоми оланг жамоат ташкилотидир, банкда ўз ҳисоб рақамига эга.

Бугунги кунгача "Кредит ит-тифоқи"га 131 нафар фермер аззо этиб қабул қилинган, 35 нафар фермер томонидан омонат маблағлари қўйилган.

Ўтган йили 48 нафар фер-мерга жами 8 млн. 900 минг сўмлик микрокредитлар бер-дик.

Шунингдек, "Кредит итти-фоқи" республика фермер-лик тизимидаги биринчи но-банк кредитлаш муассаса-дир, унинг фаолияти қўллаб-халқаро фондлар ва идора-лар томонидан ижобий баҳо-ланмоқда. Бу ангилли фер-мерларга иқтисодий кўмак-лашининг энг самарали тури эканлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатмоқда, бизнинг тажри-баларимизни бошқа вилоят-лардан келиб ўрганиб кетиш-моқда.

М.ТЕШАБОВ,
"Кредит иттифоқи" ижрочи директори.

ЕТТИ ИКЛИМДАН БИР ШИНГИЛ

ҚУТҚАРУВ ИШЛАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Бир ҳафта аввал Американинг Бутунжаҳон савдо маркази ҳамда Пентагон биноларида содир этилган террорчилик оқибатида вайронгарчиликлар остида қолган жасадаларни чиқариб олиш ишлари давом эт-моқда.

Нью-Йорк шаҳар ҳокими Рудольф Жулианининг айти-тишича, савдо маркази кулаши сабабли бедарак йўқолганлар сони айти-вакда 5097 нафарни таш-кил этмоқда. Хозирга қадар 180 кишининг му-даси чиқариб олинди.

Эртага эса АКШ давлат котиби Колин Пауэлл рас-мий ташриф билан Россия-дан терроризмга қарши курашишда ҳамкорлик қилиш маса-лаларини муҳокама этади.

ВАЗИРЛАР ЙИГИЛИШИ

Рейтер агентлигининг хабар беришича, Оврупо Ит-тифоқига аззо 15 давлатнинг транспорт вазирлари Брюсселда учрашдилар.

Йиғилишдан мақсад ҳаво транспортлари хавфсизлигини ошириш ҳамда унда юз бериши мумкин бўлган жиноятчиликка қарши курашда ҳамкорлик қилишдан иборат бўлди. Шунинг-дек, аҳоли масканлари устидан ўтвчи самолётлар қатнови масаласи ҳам муҳокама қилинди. Хусусан, ушбу масала Буюк Британияга кўпроқ тегишли бўлиб, китроу аэропортига қўнувчи аэробуслар яқин Лондон шаҳри маркази устидан ўтади. Бун-дан ташқари, эндиликда йўловчилар батафсил текширувдан ўтказилиб, юкларни назорат этиш юқори даражага кўтарилди. Яқин кунларда эса Оврупо Иттифоқи мамлакатлари ички ишлар вазирларининг ҳам учрашуви кутилмоқда.

НАВБАТ - УЧИНЧИ БОСҚИЧГА

Исёнчиларнинг қуролларини тўплаётган НАТО қўшинлари раҳбари генерал Гуннар Ланге Македония президенти Борис Трайковскига топиришга учдан икки қисми адо этилганлиги ҳақида ҳисобот берди.

Унинг фикрича, режага кўра шу ой охирида мамла-катдан чиқиб кетиши керак бўлган халқаро кучлар қўрол тўплашининг учинчи босқичини яқунлаганлари-да парламент албанлар ҳақ-ҳуқуқини оширувчи қўшимчаларни конститу-цияга киритиши ҳамда янги конституцияни тас-диқлаши лозим.

Аммо парламент спикери Стоян Андонович айтишича, НАТО харбийлари албанлардаги барча қўрол-аслаҳаларни йиғишти-риб олгач, мамлакат тўла Македония қўшинлари назорати остига ўтганидан сўнггина конституциянинг янги матни тасдиқ-ланади. Унгача бу ҳақда гап бўлиши мумкин эмас.

ДЕЛЕГАЦИЯ КЕЛАДИ

"Толибон" раҳбариятининг билдиришича, бин Ло-дони Америкада бўлиб ўтган фожеага ҳеч қандай алоқаси йўқ.

Сабаби, унинг армиясида учувчилар йўқ. Лекин расмий Вашингтон Усама бин Лоденга нисбатан билдираётган гумон-ларини аниқ далиллар билан исботлашмоқ бўлса, у ҳолда "толиблар" уни АКШ ихтиёрига бериш масаласини қайта қўриб чиқадилар. Шунингдек, хозирда Қўшма Штатларни Афғонис-тонга ҳужум уюштиришда қайси бир қўшни давлат ўз еридан ёки ҳаво йўлларида уларга жой берса, ўша давлатга Толибон-лар уруш эълон қилажаклиги айтилди. Хозирча бу борада факат Покистон АКШ билан ҳамкорлик қилишга ваъда берган бўлиб, бугун Покистон делегацияси бин Лоден масаласида Қобулга келади.

ТЕРЕКДАГИ ТЎҚНАШУВ

Франс-Пресс агентлигининг Аслан Масҳадов матбу-от хизматидан олган манбага таянган ҳолда хабар беришича, Терек дарёси чал қирғоғида жойлашган Наурская станцияси яқинида Россия Федерал кучлари ва чечен жангарилари ўртасида кучли тўқнашув юз берди.

Шиддатли кечган жанг-да йигирмадан ортиқ хар-бий хизматчи ҳалок бўлиб, йигирма беш нафарга яқини жароҳатланди. Аммо Федерал кучлар қўмондон-лиги ушбу маълумот ҳақида хозирча ҳеч қандай фикр билдиргани йўқ. Сўнгги вақтларга келиб, жангари-лар қўйган минаяр тудай-ли харбийлар орасида ҳам тез-тез йўқотишлар кузатишмоқда.

ҲОЙДАЛИ САФАР

"Новости" ахборот маҳкамасининг хабар беришича, Россия Федерацияси президенти Владимир Путиннинг Арманистонга уюштирган сафари муваффақиятли кечди. У Ереванда мамлакат раҳбари Роберт Кочарян билан учра-шуш ўтказди. Учрашувда икки давлатнинг иқтисодий ва харбий соҳада ҳамкорлик қилишлари юзасидан битим имзоланди. Шунингдек, Арманистон ҳамда Озарбайжон ўртасида совуқчи-лик тушишга сабаб бўлган Тоғли Қорабоғ масаласи ҳам муҳокама этилди.

ИНТЕРНЕТ хабарлари асосида
Камолиддин АЛИОХУНОВ тайёрлади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2001 йил 18 сентябрдан бошлаб валюта операциялари бўйича бухгалтерия ҳисоби, статистик ва бошқа ҳисоботларни юритиш, шунингдек божхона тўловлари учун хорожий валюталар-нинг сўмга нисбатан қиймати қийматини белгиледи: /

1 Австралия доллари	217,69	1 Австрация шиллинги	28,53
1 Англия фунт стерлинги	625,15	10 Бельгия франки	97,32
1 Голландия гульдени	178,15	10 Греция драхмаси	11,53
1 Дания кронаси	52,77	1 БАА дирхами	115,47
1 АКШ доллари	424,09	1 Миср фунти	99,96
1 Испания песети	23,59	100 Италия лираси	20,28
1 Канада доллари	270,50	1 Хитой юани	51,24
1 Люксембург франки	97,32	1 Малайзия ринггити	111,62
1 Германия маркази	200,72	1 Польша злотийси	99,95
1 СДР	546,97	1000 Туркия лираси	0,28
1 Финляндия маркази	66,03	1 Франция франки	59,85
1 Швейцария франки	262,20	1 ЕВРО	392,58
10 Жанубий Корея вон	3,26	10 Япония иенаси	35,92
1 Россия рубли	14,40	1 Украина гривна	79,39

/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Рес-публикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.

МИЛЛИОНЕР

Фарғона вилояти Охун-бобоев туманининг чўл ҳудудидеа фаолият кўрс-таётган "Азизбек-1" фер-мер ҳўжалиги ҳам қўллаб-паст-баландликлардан ўтди. Ойдин йўлга эса ўз қатъияти, самарали ме-хнати, юқори натижалари билан эришди.

Ҳўжалик раҳбари Мамадали Ўлмасов кўринишдан тортин-чок, камгап одам. Саволингизга камтарона, оҳиста жавоб бера-ди.

1996 йили туман ҳокимлиги қолоқ ҳўжалиқда фермер ҳўжа-ликларни ташкил этишга кириш-ди.

-Елиб-югуриб барча ҳўжат-ларни тайёрладим, - дея эслади у. - Расман юридик шахс мақомига эга бўлиб, 153,2 гектар, ерда дехқончиликни бошладик. Уша йилга куз-да 77 гектар ерга гаппа эдик. 76,2 гектар ерни пахта экиш учун тайёрладик. Ишларимиз бир маромда кетаётган эди. Баҳорга келиб, собиқ ҳоким биздан ерни яна қайтариб олмақчи бўлди.

-Нега? - ажабланамиз.

-У билан ҳозир оғайни бўлиб кетганмиз, - кулимсрайди фермер. - Хуллас, мутасадди раҳбарлар билан роса 7 ой олишдим. Барбери еримни ололмади. Раҳбарларга ҳайронман. Олдин фермерларни кўпайтириш керак экан, деб ўзлари илтимос қилишди. Сўнгра яна қай-тариб олмақчи бўлишди. Менингу шунча меҳна-тим, елиб-югурганим билан ҳеч кимнинг иши бўлмади. Бу адолатдан эмас-да. Қонунни, ҳўқуқни билмаганга, билиб туриб, ўз ҳақ-ҳўқуқни учун қурашолмаганга қийин. Андиша қилиб ўтираверсам, мен ҳам бир кечкада қолоқ кетар эдим.

-Бундай катта "жанглар" фаолиятингизда кўп бўлгани, Мамадали ака? - савол ташлай-миз унга.

-Майдалари сон-саноксиз, уларни айтиб ўтирмайсиз. Кўпларини вилоят фермерлар уюшмаси баҳоли қудрат кўмаклашиб, бартарф этмоқда. Катта "жанглар" дан яна бирини айт-сам. Бир жамоа ҳўжалигидан "МТЗ-80" тракто-ри сотиб олдим, 40 тонна бўғдой бердим. Ҳаммаси қонуний равишда, ҳўжат асосида бўлди. Ҳўжалик эса тракторни олиб қўйиш,

Фарғона вилояти Охун-бобоев туманининг чўл ҳудудидеа фаолият кўрс-таётган "Азизбек-1" фер-мер ҳўжалиги ҳам қўллаб-паст-баландликлардан ўтди. Ойдин йўлга эса ўз қатъияти, самарали ме-хнати, юқори натижалари билан эришди.

Албатта, бор. Масалан, ўғит муаммоси. Менингу ерларим 34 балли, шўрланган майдон-лар. Демак, шўнга яраша меҳнат кўп қилинади. Ерларнинг ҳолатига қараб, солиқ тўланса, мақ-садга мувофиқ бўлар эди. Ёки транш келади. Хозиргача 25 таси келди. Шунини 2-3 га бўлиб берса бўлади-ку? Менингу техникам етарли, транш эса "техникага" деб келади. Ёки "электр энергияси учун", деб келган пулга ҳам меңда эҳтиёж йўқ. Сабаби, чўлда атиги битта лампоч-ка ёқилади, холос. Шу йилнинг ўзида 2 марта меңга 100 мингдан 200 минг сўм электрга деб транш келди. Бу қулғили эмасми?

САЗОЙИ БЎЛГАН ҚОЗИ

(Боши 1-бетда)

Қози унга омонати турган жойдан уни олиб келишини айтибди. Савдогар бориб халтасини олиб қараса, у бўм-бўш экан. Қози дебди:

«Қўриб турибсанки, муҳр бузилмаган, ўзимнинг турибди. Мен халтага текканим йўқ, бу каламушларнинг иши бўлса керак. Улар сенинг тилла ва жавоҳирларнинг қимматига ошқиб бўлиб, уларни ўз инларига олиб кириб кетганлар».

Савдогар ҳожи оҳ тортиб, қўнға чиқибди ва ҳоли паршон ҳолда кетаётган экан, йўлда Хорун ар-Рашиднинг вазири Бахлул учраб қолибди. Бахлул бўлиб ўтган воқеаларни ундан эшитиб, ёрдам беришини айтибди ва Хорун ар-Рашиднинг олдига бориб дебди:

«Халифам, сендан бир тилагим бор. Бағдоддаги ҳамма каламушларни менинг ихтиёримга ўтказиб, фармон берсанг, мен уларни жазолашим керак».

Хорун ар-Рашид ва сарой аҳли бу галати истакни эшитиб, қулиб юборишибди. Лекин Бахлулнинг илтимосини бажо келтиришибди. Бахлул бир қанча одамларни ёллаб, қозининг уйига олиб борибди ва ҳамма ёқни қовлаб, қозининг уйларини бузишни буюрибди. Бундан хабар топган қози Бахлулдан нега бундай қилаётганини сўрабди. Бахлул унга халифанинг фармонини кўрсатибди ва дебди:

«Мен каламушлардан тилла ва жавоҳирларни тортиб олмаганимча, бу ердан кетмайман».

Қози шунда таслим бўлиб савдогарнинг омонатларини қайтариб берибди. Воқеадан хабар топган халифа Бахлулнинг истаги сабабини тушунибди ва қозини ҳузурига чақирибди. Унинг соқолини қирдириб, эшакка тескари миндириб, бўйинига «Омонатга хиёнат қилганнинг жазоси шу» деган тахтача осиб, сазойи қилдирибди.

Дилдора АБДУЛЛАЕВА
тайёрлади.

МУШОИРА ЭТАДИ ДАВОМ

БАТАН НАДИР?

Батан надир, Батан надир? Батан – бешик, Батан – нодир. Бу дунёга келмоқлик ҳам, Кетмоқлик ҳам Ватандадир.

Киндик қонинг томган тупроқ, Боболардан қолган тупроқ, Жон чекилган, қон кечилган, Алар боис алвон тупроқ.

Қўзинг очиб кўрдинг нени, Ва не мафтун этди сени? Ул Ватандир, гул Ватандир, Қучоғига экди сени.

У сенга бир содиқ ҳамроҳ, Меҳри дўстан мустаҳкамроқ.

Арзигаидир унинг учун – Юрагиндан тиксанг байроқ.

Ота-Батан, Она-Батан, Ватанки, бир донна Ватан. Жаҳоним, деб атар бўлсанг, Жо айлагил жона Ватан.

Батан надир, Батан надир? Бул шундоқим аталмадир Жаннат истаб бўлма гирён, Асли ризвон Ватандадир.

Не топсанг ул бағридин топ, Ватанни ўз атридин топ. Унинг соғинч изтиробин Бобурнинг шох сатридин топ.

Унга меҳринг сероб бўлса – Жонингги тут, керак бўлса! Унг қўсингда Ватан ўстир, Чап қўсингда юрак бўлса.

Батан надир, Батан надир? Батан – роҳат, Ватан – кабир. Йўрғададир ҳурлигимиз Хурлигимиз чамандадир!

Ориф ТЎХТАШ

РИВОЯТ

Ёвуз ниятда йўлга чиққан икки киши кўзлаган манзиллари томон илдам кетиб борарди. Йўл чек-касидаги бир муқошидан ногаҳон одамлар қизил чойшабага ўралган тобут кўтариб чиқишди. Бояги икки йўловчи дарров оломонга қўшилиб, тобутга елка тутишди.

ТИРИКЛАР КЎЗИНИ МАРҲУМ ОЧАДИ

Қабристонгача тобут ортидан боришди. Дафн маросимидан қайтайтиб ёвуз ниятда йўлга чиққанларнинг бири иккинчисидан сўради:

«Дийданг бунчалар бўш бўлмаса... Кўзларинг жикқа нам. – Енгил тортай деб андақ йиғладим. – Еш кетибди-да, раҳматлик. – Увол бўлди. –

«Тобут дастаси елканда турган пайт... Ростини айт, нималар ҳақида ўйладинг?»

«Ростини айтмайми?»

«Ҳа, ростини айт».

«Бу дунёда ўзимнинг омонатлигини ўйладим. Ва шунга қатъий ишондим».

«Мен ҳам. Марҳумлар тирикларнинг кўзини очади, деган гапнинг ростлигига шу бугун иймон келтирдим, ишондим, дўстим!»

Улар анчагача бош эгиб, сукутда кетишди. Кейин бири иккинчисидан яна сўради.

«Хўш, энди буёғига нима қиламиз?»

«Кайтамиз».

Иккинчисига ҳам бу гап маъқул тушди. Қайтишди: ҳам йўлдан, ҳам кўзлаб чиққан ёвуз ниятларидан...

Аҳад ҲАСАН.

"ЗАРДЎЗ"НИНГ ЗАРРИН ЖИЛОЛАРИ

Ўзбек халқи азалдан хунармандчиликни қадрлаб келган. Ўртимизда ўз қасбининг устаси бўлган хунармандлар кўп. Норин тумани А.Икромов маҳалласида моҳир зардўз Мавлудхон Мўминова бошлик "Зардўз" масканида 50 нафар қўлчилар ушбу касб сир-асрорларини ўрганишяпти. Бу ерда тайёрланаётган турли хилдаги нақшкор матолар эса кўпчиликка манзур бўлмоқда.

СУРАТДА: зардўз Мавлудхон Мўминова шогирди билан.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Э Ё З О З

Байрам арафасида хушхабар тарқалди. Рей-имбой Йўлдошевга Президентининг Фармониға мувофиқ "Эл-юрт хурмати" ордени берилди.

Шу кўннинг ўзидаяқ отани табриклашга шошилди. Кеч тушганга қарамай, ота ҳамон далада экан.

«Мустақиллик деҳқонга эрк берди, Она еримизга бўлган қарашимизни ўзгартирди. Эндилда биз унинг ҳар бир қаричини авайлаб, парварайладиган бўлдик, – дейди ота хушнудлик билан.

Сухбатимизга унинг рафиқаси Саодат ая ҳам қўшилиб.

«Мен, – деди ая, – то нафақага чиққунимча механизатор бўлиб кеча-ю кундуз тинимсиз

ишладим. Аммо биримиз икки бўлмадик. Меҳнатимиз қадрланмади. Мустақиллик эса оиламизга эркинлик, фазл-барока берди, меҳнатимиз ўз қадрини топди. Бундай иззатга, эъзоздан хурсандчилигимизнинг чеки йўқ».

ЭЙ УМРИ АЗИЗ Дарҳақиқат, эл хурматида, юрт ардоғида бўлганга нима етсин?! Бу борада беэруний Рейимбой отага, у бошлиқ фермер хўжалиги жамоасига ҳавас қилса арзийди! Ахир фермер хўжалигида отанинг фарзандлари, келинлари, 40 нафарга яқин невараси-чеваралари, рафиқаси Саодат ая меҳнат қилишади-да! Истиқлол шарофати барчага ҳам ана шундай иқболни ато этаверсин!

М.АЙТИМОВ.

СПОРТ ОЛАМИДА

ТЕННИС БАЙРАМИ ЯКУНЛАНДИ

(Боши 1-бетда)

Ислом Каримов ушбу ҳақиқий спорт байрамини тақдим этгани учун барча теннис олимсманлари ва спорт ишчибозлари номидан мусобақанинг барча иштирокчиларига миннатдорлик изхор этди. Шунингдек, давлатимиз раҳбари «Президент кубоги»ни муваффақиятли ўтказишдаги хизматлари учун турнир ташкилотчиларига, мусобақани кенг ёритган журналистларга ҳам алоҳида миннатдорлик билдириди.

Шундан сўнг давлатимиз раҳбари мазкур турнирда иккинчи бор галаба қозонган Марат Сафинга мусобақанинг бош соврини – «Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги»ни тантанали равишда топширди. Шунингдек, унга ўзюмча зарбоф тўн кийдирибди.

Марат Сафин турнирнинг жуда муваффақиятли ўтганини таъкидлар экан, бу нуфузли мусобақани ўтказишга бош қўшган барча ташкилотчиларга саноимий миннатдорлик билдириди.

Ислом Каримовни томошабинлар орасида кўриш ва Ўзбекистон Президенти ҳузурда теннис уйнаш менга, айниқса, катта мамнуният бахш этди, – деди, жумладан, М.Сафин.

Пойтахтимизда жойлашган нуфузли санъат даргоҳларидан ҳисобланмиш Мухомий номиди мусика ва драма театри 10 сентябр кунининг янги 62-ижодий мавсумини бошлади.

Бу галги мавсум Ўзбекистон халқ шоири Усмон Азим асари, бастакор Бахрулло Лутфуллаев мусикаси асосидаги «Алломаниннинг қайтиши» спектакли билан очилди. Биз ушбу мавсумнинг расмий очилиш маросими ҳуусида сўз юритмаймиз. Билъакс, бутунги томошабин ва театр тўғрисида икки озиз гап айтмоқчимиз. Тўғриси, театрининг очилиш маросимида қатнашиб, у ерда йилган одамларнинг кўпчилигидан хурсанд бўлганчилигимизни айтиб ўтмоқчимиз.

Негаки, кейинги пайтларда бундай театр даргоҳларида томошабиннинг сийрақлашиб бораётганлиги ҳақида

"АЛЛОМИШНИНГ ҚАЙТИШИ"

кўп эшитамиз, бевосита ушбу ҳолатнинг гувоҳи ҳам бўлмаймиз. Оммавий ахборот воситалари орқали театр ва санъатга дахлдор бўлган кишиларнинг маз-

ТЕАТР

кур жараёндан қунончаллик билан фикрлар билдиргани ҳам ёдимизда.

Бироқ биз шу ўринда бир нарсани эътироф этмоқчимиз. Бу сафар театрға нихоятда кўп одам йилди. Тазкидлаш жоизки, мавсумнинг очилиш маросими ҳақиқий тантангага айланди. Театр даргоҳи томошабинлар билан лик тўлди. Спектакл намойиши мобайнида актёрлар меҳнати залнинг қарсақлари

остида қўллаб-қувватланди. Саҳна беағи, либослар миллийлиги, мусиқанинг актёрлар ҳаракатига мослиги кечга янада фазл бағишлади. Гарчи «Алломаниннинг қайтиши» бастакарлар таниш бўлса-да, Усмон Азим талқинидаги мазкур достон воқеалари янада таъсири мазмун касб этган. Ватанга бўлган муҳаббат, ота-онага чекиш хурмат, жуфти ҳалолга садоқат каби чин инсоний фазилатлар бадий бўёқлар иштирокида моҳирона баён этилган.

Хуллас, ўша кун томошага таъсир буюрганлар бир олам таассурот оғушида қайтибди. Ва таассурот, аминимизки, бундан кейин бошқа театрлар томошаларига борадиганлар учун ҳам ҳамроҳ бўлади.

Максуд ЖОНИХОНОВ.

ҲАСАН "САМОВАР"

Тошкентдан атайин эрта йўлга чиқдим. Сухби содиқ. Ҳали кўш уфқдан юз кўрсатганича йўқ эди.

«Вақтли эмасми, хўжайин, – деди чала уйқу кўзларини ишқалаб Анваржон.

«Ҳасан "самовар"да тўхтаб, бир оқсоқолнинг суҳбатини олиб ўтамиз, – дедим.

«Ким у Ҳасан "самовар"? – қизқисини сўради хайдовчи.

«Кўрганда биласиз... – гапни қалта қилдим мен. Ҳадемай қўйлиқдан ўтиб, Оҳангарон йўлига тушиб олдим. Сўл томонимизда бепоев қир-адлар ортидан барқашдек бўлиб қўш мўралади. Йўллар гавжум, серқатнов. Турли русумдаги машиналар гувиллаб ўтади. Аксарияти ўзимизнинг "Нексия", "Тико", "Дамас". Бундан ўн йил муқаддам бунақа машиналар қайдайдиди!

Ангрен. Қонилар шаҳри. Шундан кейин тоғ йўллари бошланади. Бу йўллари энди тоғ йўллари дейиш ҳам сал эришдек. Кенг, раван. Тўрт қатор машина ҳам бир-бирига "тегишмай" бемалол ўтиб кетаверади.

Мана тоннел! Тоғнинг энг юксак, таъбир жоиз бўлса, энг машаққатли икки довои – Қамчи ва Резак довоилари остидан ўтган ер ости йўли миллион-миллион одамларнинг манзилини яқин, мушкулени осон қилди. Бугун Истиқлол шарофатини, Ўзбек халқининг иродаси-ю, имконларини кўрмоқчи бўлган одам ана шу ноёб ер ости иншоотларини келиб ўз кўзи билан кўрсин!

Ва ниҳоят...

Резакдан сал ўтигач, сўл томонда шундоқ йўл ёқасида "Ҳасан самовар" деган ёзувга кўзимиз тушди.

Биз кўпдан суҳбатини олиша муштоқ бўлиб юрганимиз Ҳасан ота ва унинг машҳур "самовари" шу ерда.

Йўл уч-тўрт метр тепага қўтарилиб, "самовар" пастда қопти. Чоғроқ зинадан осмонга бош тираб ётган теразор оғушидаги эртақлардаги Боғи эрамни эслатувчи оромгоҳга тушиб борамиз.

Ўқтин-ўқтин ерга қўйилган сўриларга оҳорли полослар ёзилиб, кўрпачалар тўшаб қўйилган. Йўл томонга ёғин-сочинда ўтириш учун бўлса керак ёпик айвон қилинибди. Айвонлар ёнидаги қувурлардан чиқаётган сув теразорини оралаб этакдаги сойга бориб қўйилади. Соё орти тоғ, ёнбағларни боғ. Уч-тўрт ёпик бино. Қозон-ўчоқ ортида ҳам жаннатдек боғ мевасини кўтаролмай ётибди. Ҳали эрта бўлгани учунли, сўрилар саявор. Фақат каттарок сўрида ёши бир жойга бориб қолган оқ яқинли нуроний отахонлар гурунглашиб ўтиришибди. Биз билан орқама-кетин келган уч-тўрт чоғли йигит айвонга яқин жойга қўйилган сўрилардан бирини ағаллашиб, биз ҳам ўзимизга ёққан терак остига жойлашиб, чой буюрдик. Кейин ўчоқ бошида ўралашиб юрган 30-35 ёшлар чамасидаги йигитни чақириб Ҳасан "самовар"ни сориштирдим.

«Отам шу ердалар... Ичкарида бироз дам олаётгандилар, – деди йигит, – нима хизматлари бор эди, мулла ака?»

Ўзимни таништирдим.

«Хўп-хўп, – дея изига қайрилиб кетаётган йигитга тайинладим – Отани безовта қилманг. Уйгонганларидан кейин галлашамиз».

Йигит кўлини кўксига қўйган кўйи "хўп" деб кетди.

Кўёш тоғлар ортидан роса бир терак бўйи қўтарилган. Аёвчи ёз бўлишига қарамай ҳаво алпанечук нам-хуш ва ёқимли, бир-бир шабада эсиб қолади. Анваржон бир пилва чойни ичиб-ичмай тарракдек "қотиб" қолди. Кеча оқшом бориб, олов оралагандек бутун тоғ билан қайтмиш. Чарчаган. Дамини олақосини. Оёқ учиди туриб, боғ томонга ўтдим. Бу ерда анча йиллар олдин ҳам Тошкентдан бораётиб тўхтаб ўтгандим. Урик, ёнғок, бодом дарахтлари роса воёга етиб, шигил мевага кирибди. Ора-орада экилган тераклар ҳам етилибди. Тераклар ости ям-яшил ўтлоқ. Бекетиёр ялангоёк бўлиб юргинг келади. Тўғлимни ечаётиб сезиб қолдим. Улар ораси билч-билч сув экан...

Изимга қайтиб ҳалиги йигитдан яна Ҳасан отани сўрадим.

«Ичкарига ўтаверинг, айвонда ўтирибдилар, – деди йигит».

Ичкариладим. Дарҳақиқат, қалаштириб қурилган икки-уч хонали ўй ўртасидаги чоғроқ айвонда етимлиб беъ-саксон ёшлар чамасидаги мош-гуруч соқолли, юзларини хиёл сепкил босган нуроний отахон ўтирарди. У мени кўриб ўрнидан кўзгалди. Қўришдик.

«Адашмасан, Ҳасан "самовар" деганлари ўзла-ри бўлибдилар.

«Янглишмадингиз. Қани, марҳамат!

Ҳасан "самовар" мени икки ўй ўртасидаги чоғроқ йўлга оша тепага, зина ёнидаги гиламлар, юмшоқ кўрпачалар соғиллиқ ҳосилга олиб чиқди. Афтидан, бу "самовар"нинг "хос" меҳмонларга аталган "хос" жойи.

Хуллас десангиз, шу ерда ёнбошлаб отахонга ўзимни кўпдан қизиктириб юрган саволларимни бердим.

Гурунгимиз бошланди.

«Урушда Ук-раина, Ленинград, Смоленск, Витебск деган жойларда қон кечиб, жон кечиб юрган кунларимнинг бирида туш кўрдим, – деб ҳикоя қилади Ҳасан "самовар", – тушимда десангиз... Бир тарғил сиғиримиз бўларди. Кўп юовш, кўп серсут, турган-битгани қаймоқ сиғир эди жонивор. Шу сиғирни ўнг шохни синиб, шохи боғланган арқони қўлимга қолди-ку! Ух! – дедим... Эртаси Витебскда ўнг қўлимдан "рани" бўлдим. Бу еттинчи "рани" бўлишим эди. Еттинчи-кеттисини бўлди ўзи ҳам. Госпиталда ётибман. Дўхтирларнинг кириб-чиқишидан, азмойишидан сезаман. Бу гал "фронт"га эмас, уйга, киндик қоним томган азиз Чоғимга кетадиганга ўхшаб қолдим. Шундай кунларнинг бирида ана туш кўрдим. Тушимда тоғ-тошга қўчат экиб, даштини обод қилиб юрибман. "Ҳайрият, ўлмас эканман" дедим. Қолган умримни фақат ва фақат ахшиликка, ахшилар хизматиға бағишлашга жазм қилдим».

Қўрқ еттинчи йилнинг баҳоримиди ё ёзи. Эски бир гимнастёркада, сафар халтамини елкалаб Чодакка қўйиб келдим...

Келди-кетди сепилгач, «ке, тушимда кўрганимни тажриба қилиб кўрай» дедим-у халиги сафар халта-тама битта чойгўш (қумон), битта чойнак, битта пилва солиб, тоғ ошиб Оқтепага келдим.

У пайтлар бу йўл ўрнида от, эшак ўтадиган сўйма бўларди.

Йўл ёқасида чойгўша ўт қалайман. Ўтган-кетган пилвада, от-эшакликка қайноқ чой тутаман. Йўловчи уруғи эгнимдаги уринган, кир гимнастёркага, оёғимдаги титилиб кетган этикка қараб:

«Умрингдан барака топ, солдат! – дейди.

Шу бир озиз гап қулоғимга мойдек ёқади. Одамларга керак эканимни сезаман.

Шу кўйи Оқтепада икки йил бекор юрмадим. Ён-атрофни қаричма-қарич ўзлаштириб қўчат экидим. Ху тоғ тепасидаги булбулнинг кўзидек бўлоқни кенгайтириб, сувини қўчатларга бериб келдим. Икки-уч йил деганда йўл устида биноийдек боғ вужудга келиб, ўтган-кетган бир зум нафас ростлаб ўтадиган бўлди.

Савобини шу ердан ўтганларга, ота-онамга, урушда ҳалок бўлган ёру биродарларимга бағишлаб, яна бир-икки чакирим бериқроққа кўчдим. Тоғ ён бағрига сув етаклаб чиқиб, икки юз түп ёнғок, роса минг түп терак экидим.

Бу орада уйландим. Холпошша-Лайли, мен Мажнун бўлдим.

Кўнларнинг бирида Раҳматжон деган йигит келди. Урмон бўлимининг бошлиғи экан.

«Ҳасан ака, умрингиздан барака топинг. Анна-мунча дарахт экиб қўйибсиз. Энди бизнинг хўжаликка аъзо бўласиз, мен сизга мошо тўлайман, – деди.

«Э, мош сөрөб, раҳмат! – дедим. Маошини мош деб тушунибман-да. Роса қулди Раҳматжон. – Тўрт түп дарахт экиб, соқисдан одамларни баҳраманд этган одам жаннати бўлади. Сиз тоғ-тошда шунча дарахт қўқартирдингиз. Асло кам бўлмайди!» – деди.

Қўш тилини қуш биларкан.

– Раҳмат укажон! – дедим, кўзимдан ёш чиқиб кетди.

Бир кун шу Раҳматжон бир ўзбек йигити билан бир гуржими ё арманини бошлаб келди.

«Бу ердан катта йўл ўтади, – деди Хурбоев дегани, – биз лойиҳачиларимиз, сиз бизга тоғ-тошда юргани бир от, бир эшак берасиз. Яна бизга ёрдам бергани беш-ўн чоғли эсли-хушли йигитлардан топиб берасиз...»

Суюниб кетдим. Боғимнинг олдида катта йўл ўтади-ю мен суюнайми ким суюнсин?!

«Э, ана от! Ана эшак! – дедим. – Одам қарак бўлса, ана Чодак! Тоғни талқон қилишга қодир ҳар йигитлар кучини қаерга қўйишини билмай юрибди, – дедим.

Қўярга-қўймай қўлимга от учун 150 сўм, яғир, қирчанчи эшагим учун 70 сўм пўл тутказишди. "Э, қўйинлар, уят бўлади" десам унашмади. Пўл қучли. "Ҳай майли", деб тўйга атаб иккита новвос олиб подага қўшвордим.

«Энди Ҳасан ака шунча жойни обод қилибсиз, бундан бўён бизгавям ёрдам берасиз, – деб қолди бир кунги Хурбоев, – иссиқ-совуғимиздан хабар олиб турсиз. Хўп, дедим, йўлчиларга поварлик қилиб юрдим. Уларга қулайроқ бўлиши учун яна озроқ сурилиб, бу ерга қўчиб келдим».

Ортиқали НОМЗОВ.
(Давоми бор).

ЎҚИНГ, ҚИЗИҚ

● Виндхук шахрида яшовчи 17 ёшли аёл бир йўла олти нафар фарзанд кўрган. Қизиги шундаки, ўша чақалоқлардан беш нафари 16 октябрда, олтинчиси эса 7 ноябрда туғилган.

● АҚШда ҳар йили 300 чақалоқ автомобилда туғиларкан.

● Болаларнинг туғилиш гувоҳномасидаги "туғилган ери" саволига ўша гўдак таваллуд топган машинанинг номери ёзилар экан.